

забезпечення. Без зазначеного, навіть ідеальна система регіонального управління не здатна досягнути жодної цілі місцевого розвитку.

Список використаних джерел

1. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація : [Монографія] / Кол. авт. ; відпов. ред. – проф. Н. Р. Нижник. – К.: УАДУ при Президентові України, 1997. – 448 с.
2. Томсон Р. Стратегії управління складними змінами / Р. Томсон, Д. Бетслеєр, М. Стенлі. – Кембридж: Берлінгтон Пресс Лтд., 1994. – 352 с.
3. Пугачева Є. Г. Самоорганізація соціально-економічних систем: навч. посібник / Є. Г. Пугачева, К. Н. Солов'єнко. - Іркутськ: БГУЕП, 2003. – 172 с.
4. Арнольд В. І. «Жорсткі» і «м'які» економічні моделі / В. І. Арнольд. – М.: МЦНМО, 2000. – 32 с.
5. Королюк Ю. Г. Механізми управління розвитком регіональних систем [Монографія] / Ю. Г. Королюк. – К.: ТерноГраф, 2011. – 344 с.

Ірина МАРКІНА

Полтавська державна аграрна академія,
м. Полтава

УПРАВЛІННЯ ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних реаліях розробка і впровадження інновацій є ключовим фактором формування у господарюючих суб'єктів конкурентних переваг. Для того щоб підприємство було здатне здійснювати інноваційну діяльність, необхідно всебічно забезпечити його економічну безпеку. Особлива увага повинна приділятися техніко-технологічній безпеці, яка передбачає в розумінні І. Чумарін «створення і використання такої технічної бази, обладнання та основних засобів виробництва, технологій і бізнес-процесів, які підсилюють конкурентоспроможність підприємства» [4]. На думку Л. А. Кормішкіної, Е. Д. Кормішкіна, І. Е. Іляковой термін визначається як «стан захищеності від внутрішніх і зовнішніх загроз », серед яких дії по підризу технологічного потенціалу, моральна відсталість технологій, високий ступінь зносу основних засобів, відсутність інвестицій [3].

Результати активної інноваційної діяльності забезпечують техніко-технологічну безпеку підприємства, оскільки сприяють підвищенню ефективності використання основних фондів і матеріальних ресурсів, оновленню активної частини основних фондів, збільшення фондівіддачі та зниження матеріаломісткості тощо. Зазначене підвищує економічну безпеку підприємства і сприяє ефективному економічному розвитку.

Кожна організація характеризується тим набором технологій матеріального або інтелектуального матеріального виробництва, які використовуються роботі. Якість цих технологій і їх відповідність новітнім світовим стандартам кардинальним чином впливають на ефективність діяльності організації, а, отже, і на забезпечення економічної безпеки.

Забезпечення техніко-технологічної безпеки проводиться поетапно:

- аналіз ринку технологій з виробництва продукції, аналогічної профілю організації, передбачає збір і аналіз інформації щодо особливостей технологічних процесів, за новими виробках в даній галузі, а також за технологіями, здатним здійснити інтервенцію на галузевий технологічний ринок;

- аналіз власних технологічних процесів, знаходження внутрішніх ресурсів поліпшення використовуваних технологій;

- аналіз товарних ринків за профілем продукції, що випускається організацією продукції і ринків товарів замінників. Оцінка перспектив розвитку ринків виробленої організацією продукції і прогнозування майбутньої специфіки необхідних технологічних процесів для випуску конкурентоспроможної продукції;

- вироблення технологічної стратегії розвитку даної організації повинна включати: визначення перспективних товарів, планування комплексу технологій для виробництва цих товарних позицій, планування бюджету на технологічний розвиток. Планування технологічного бюджету має ґрунтуватися на оптимізації витрат за програмою технологічного розвитку при виборі альтернатив проведення власних технологічних розробок;

- оперативна реалізація планів технологічного розвитку організації в процесі здійснення її господарської діяльності;

- аналіз результатів від застосування заходів щодо забезпечення техніко-технологічної складової економічної безпеки на базі карти розрахунку ефективності заходів, що вживаються [2].

Проте недостатньо вивченими залишаються питання щодо визначення рівня техніко-технологічної безпеки підприємства. Тому, в дослідженні запропоновано матрицю забезпечення техніко-технологічної безпеки на принципі субсидіарності [1]. В якості практичного використання, розроблена концепція забезпечення техніко-технологічної складової економічної безпеки організації за допомогою виділення шести рівнів, які відображені в матриці забезпечення техніко-технологічної безпеки організації (табл. 1).

Пропонована матриця сформульована також на основі принципу синергетики та системного підходу і представлена у вигляді таблиці, що складається з шести стовпців (рівні техніко-технологічної безпеки) і семи рядків (фактори техніко-технологічної безпеки). Чим вище і лівіше

Матриця забезпечення техніко-технологічної безпеки організації [на основі 1, 2, 4]

Рівні техніко-технологічної безпеки	1-й рівень: власники, засновники, акціонери	2-й рівень: топ-менеджмент, дирекція	3-й рівень: персонал	4-й рівень: організація бізнес-процесів	5-й рівень: поточна діяльність	6-й рівень: облік, аналіз, аудит
Фактори техніко-технологічної безпеки						
Ступінь використання сучасних технологій у виробничій діяльності	Підготовка кадрів, які володіють сучасними технологіями	Використання державного приватного партнерства для впровадження сучасних технологій	Підвищення економічної мотивації впровадження сучасних технологій	Організація сучасних промислових кластерів	Реалізація заходів впровадження сучасних технологій	Аудит і контроль впровадження сучасних технологій
Рівень розвитку системи фармацевтичної і науково-технічної інформації в організації	Фінансування заходів інформаційної взаємодії	Організація науково-дослідних інформаційних центрів, кластерів	Стажування з питань інформації	Організація інформаційного обміну з передовими науковими центрами	Використання сучасної науково-технічної інформації в діяльності підприємства	Контроль і аудит потоків інформації
Продуктивність праці в організації	Перехід організації на інноваційну модель розвитку	Фінансування заходів мотивації підвищення продуктивності праці	Підвищення продуктивності праці за рахунок освоєння сучасних технологій	Підвищення конкурентоспроможності виробництва	Освоєння інноваційних високопродуктивних технологій	Аудит заходів підвищення продуктивності праці.
Рівень зносу технологічного обладнання потенціалу	Технологічне переозброєння організації	Технологічна модернізація виробництва відповідно до міжнародних стандартів	Дотримання технологічних регламентів	Використання зарубіжного науково-технічного і виробничого	Виведення з експлуатації зношеного, застарілого обладнання	Аудит зносу технологічного обладнання
Наявність власних патентів, науково-дослідних і дослідно-конструкторських розробок	Розробка інноваційних продуктів знаходяться під патентним захистом	Залучення ліцензій на незавершені західні розробки	Розробка інноваційних продуктів не мають аналогів	Збільшення частки інноваційних продуктів	Розробка високотехнологічної продукції	Контроль і аудит НДДКР
Наявність перспективних планів розвитку виробництва	Обов'язковий перехід на правила GMP	Локалізації в організації високотехнологічного виробництва продукції	Розробка інноваційної продукції	Відповідність стандартів виробництва продукції міжнародним вимогами	Організації виробництва субстанції	Контроль виконання перспективних планів
Наявність організацій випускають аналогічну продукцію.	Стимулювання розробки і виробництва аналогів імпортованих інноваційних продуктів	Захист внутрішнього ринку від недобросовісної конкуренції.	Участь в «джеренерикового» імпортозаміщенні	Вирівнювання умов доступу на ринок для вітчизняних і зарубіжних організацій	Виробництво сучасних дженериків і інноваційних продуктів	Аудит структури випуску продукції

розташована комірка матриці, тим більше її значення в забезпеченні загальної величини техніко-технологічної безпеки; на перетині рядків і стовпців розташовуються певні дії для забезпечення техніко-технологічної безпеки.

Удосконалення методів вирішення соціальних проблем з використанням технічних засобів стало причиною появи нових характеристик і понять, що відбивають рівень розвитку організації.

Технічний потенціал соціально-економічної системи став оцінюватися рівнем технічної оснащеності тих чи інших виробництв, технічної та енергетичної озброєності конкретних структурних підрозділів економіки, внутрішньої і зовнішньої безпеки, науки і освіти, збройних сил, сільського господарства тощо.

Техніко-технологічна безпека – такий стан технічної і технологічної складової соціально-економічної системи, при якому здійснюється стійке і прогресивний розвиток даної системи. Такий стан характеризується забезпеченням ефективного функціонування елементів, компонентів, підсистем, всіх основних груп системи і стійкого вдосконалення, підвищення якості параметрів як системи в цілому, так і всіх її складових частин.

Це, в свою чергу, досягається мінімізацією ризику виникнення можливих небезпек (негативного впливу на систему викликів, збурень) техніко-технологічного характеру, можливістю симетрично відповідати на зазначені та інші виклики. При цьому відповіді на ці виклики організація формує з максимальною віддачею техніко-технологічного компонента – комплексу інтелектуальних технологій, ноу-хау (в тому числі світових досягнень), знань, умінь, досвіду і обладнання, спрямованого на задоволення потреб елементів системи (більш дрібних систем, груп і окремих індивідуумів), високого рівня контролю з боку суспільства (за допомогою держави та інших інструментів і інститутів суспільства) над техніко-технологічної сферою.

Список використаних джерел

1. Антюшин С. С. Техніко-технологіческая безпека – неотъемлемая часть безопасности современной России [Электронный ресурс] / С. С. Антюшин // Электронный журнал «Вестник МГОУ», 2013. – №2. – Режим доступа : www.evestnik-mgou.ru.

2. Білоусько Я. К. Техніко-технологічне забезпечення сільського господарства // Я. К. Білоусько, Ю. Я. Лузан, В. Л. Товстопят // Економіка АПК. – 2009. – №12 – С. 29-33.

3. Кормишкина Л. А. Экономическая безопасность организации (предприятия) : [учеб. пособ.] / Л. А. Кормишкина, Е. Д. Кормишкин, И. Е. Илякова – Саранск : Изд-во Мордов. ун-та, 2015. – 280 с.

4. Чумарин И. Г. Что такое кадровая безопасность компании? [Электронный ресурс] / Кадры предприятия. – 2003. – № 2. – Режим доступа: <http://www.bre.ru/security/20813.html>

Алла МЕЛЬНИК

Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МЕНЕДЖМЕНТУ В ПРАКТИКУ УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄДНАНИМИ ТЕРИТОРІАЛЬНИМИ ГРОМАДАМИ

Реформа децентралізації в Україні супроводжується становленням нового інституту в системі публічного управління – об'єднаних територіальних громад (ОТГ). Об'єднання громад необхідне для концентрації людських, інфраструктурних, земельних ресурсів для підвищення потужності і спроможності нових адміністративних одиниць. В контексті підтримки цього процесу зроблено, робиться і передбачено зробити низку дій: виділення з державного бюджету спеціальної субвенції в розмірі 1 млрд. грн. (2016 р.), реалізація міжнародних донорських проектів, які містять конкретні суми допомоги від Євросоюзу (на створення ЦНАП, інфраструктуру, енергоспоживання тощо); передача бюджетів об'єднаних територіальних громад на прямі міжбюджетні відносини з державним бюджетом, формування системи дворівневого фінансування; передача ОТГ земель, що знаходяться в межах і поза межами населених пунктів, що забезпечить право на управління власними ресурсами; передача функцій архітектурно-будівельної інспекції тощо. На 2018 р. уряд розподілив між ОТГ 1,9 млрд. грн. інфраструктурної субвенції і змінив умови їх надання [1]. Фактично ОТГ починають володіти збільшеною ресурсною базою, отримують ряд преференцій, а відповідно і несуть більшу відповідальність за надання послуг. Тобто в Україні відбувається зміна типів адміністративної та бюджетної децентралізації: від делегування (передача деяких повноважень від центральних органів влади (ЦОВ) до органів місцевого самоврядування (ОМС), коли фінансування здійснюється державою через трансферти) до деволюції (коли ОМС відповідають за надання певних державних послуг і фінансують їх у межах такого фінансування з державного бюджету), до власне децентралізації (коли відбувається зосередження фінансових ресурсів на рівні ОМС для фінансування ними делегованих повноважень).

Попри незавершеність процесу, певні недоліки законодавства, стає очевидною необхідність ОМС нести відповідальність за економічний, соціальний розвиток ОТГ. Ефективність функціональної діяльності ОМС, успіх реформ залежить від володіння їх кадрового складу сучасними